

n é b i h

Termőföldtől az asztalig

A növényvédőszeres kezelést követően szigorúan be kell tartani az ételmezés-egészségügyi várakozási időt, amely a permetezés és fogyasztás időpontja közötti időtartamot jelöli. Sajnos előfordul, hogy olyan termékeket lopnak, majd értékesítenek az utcán, melyek ételmezés-egészségügyi várakozási ideje még nem járt le. A növényvédőszer címkéjén feltüntetett dózissra és az ételmezés-egészségügyi várakozási idő betartására a saját kiskertünkben megtermelt zöldség, gyümölcsök permetezését követően is ügyeljünk!

Mosással, hámozással eltávolíthatók a szermaradékok?

Bizonyos szermaradékok mosással, hámozással teljesen eltávolíthatók, más szereknek a mennyisége csökkenthető ily módon. Egyes szerek maradéka azonban nem a zöldség, gyümölcs felületén, hanem annak belsejében van, vagyis a mosás, hámozás nem távolítja el azokat.

Az alapos mosás – és nem csak a felületi öblítés – azonban mindig ajánlott! Javasolt két percig tiszta vízben áztatni úgy, hogy az egyes darabok egymástól történő elkülönítésével a teljes felületükről eltávolítható legyen minden szennyezés, s ezt követően még egyszer tiszta vízben átmosni.

A növényvédőszeres körülmények mellett egészségünkre nem jelentenek veszélyt!

1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.

Telefon: 06/1-336-9000

Fax: 06/1-336-9099

E-mail: ugyfelszolgalat@nebih.gov.hu

www.nebih.gov.hu

Zöld szám:

06-80/A NEBIH

06-80/2 63244

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

TÁJÉKOZTATÓ

**Kérdezz-felelek
a növényvédőszer-
maradékok
egészségügyi
kockázatáról**

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A növényvédőszer-maradékok a növényvédőszer vagy más néven peszticidek, illetve bomlástermékek kis mennyiségei, melyek a terményekben vagy azok felületén a betakarítást, szüretelést, illetve tárolást követően is megmaradhatnak. Az elvárt hatás kifejtéséhez a növényvédőszer bizonyos mennyiségének esetenként a kezelt terményeken is jelen kell lennie. Nem minden élelmiszer tartalmaz szermaradékot. Azokban az élelmiszerekben is, melyekben kimutathatóak, általában csak nagyon kis mennyiségben vannak jelen, így nem jelenthetnek kockázatot a fogyasztó egészségére nézve.

Milyen anyagok a növényvédőszer?

A növényvédőszer kémiai vagy biológiai anyagok, melyek segítségével a kártevők (pl. rágcsálók, rovarok, gombák és gyomnövények) elpusztíthatók. Az inszekticidekkel a rovar-, a fungicidekkel a mikroszkópikus gomba-, míg a herbicidekkel a gyomnövény-fertőzöttséget lehet csökkenteni.

Mennyire veszélyesek a növényvédő szerek?

A növényvédőszer egy része erősen mérgező anyag. Vannak köztük olyanok, amelyek a helytelenül végzett növényvédelmi munkák, belélegzés, szándékos vagy véletlen lenyelés esetén – mennyiségtől függően – azonnali mérgezést okozhatnak. Ezért mind az engedélyezés, mind a felhasználás és az ellenőrzés rendkívüli gondossággal történik. Ha a növényvédőszeret előírás szerint alkalmazzák, akkor azok használata, és az így kezelt termények fogyasztása biztonságos.

Miért van szükség növényvédőszerre?

Növényvédelmi munkák nélkül a termés egy része tönkremenne, s ezzel súlyos gazdasági károkat okozna. Megváltozott világban élünk, ahol a növekvő számú világnépesség a korábnál sokkal nagyobb mennyiségű

élelmiszert igényel, mely jó minőségben már nem állítható elő növényvédő szerek alkalmazása nélkül.

Ki ellenőrzi a zöldségek, gyümölcsök szermaradék-tartalmát?

A forgalmazott termékek vizsgálatát a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságának munkatársai az éves ellenőrzési tervnek megfelelően végzik.

Mennyi szermaradék van a hazai forgalomban kapható zöldségeken, gyümölcsökön?

A forgalomban levő termékekben a maximálisan megengedhető növényvédőszer-maradék mennyiségét (angol megnevezéssel Maximum Residue Limit, MRL) jogszabályok rögzítik. Minél érzékenyebb műszerrel vizsgálják a termékeket, annál nagyobb a valószínűsége, hogy nyomokban fellelik az alkalmazott szerek maradékait. A termesztésük során növényvédőszerrel kezelt termékek 40-60%-ánál egyáltalán nem tudtak szermaradékot kimutatni, és csak a minták 1-2 %-a haladja meg kis mértékben a határértéket.

A bio élelmiszerek teljesen mentesek a növényvédő szermaradékoktól?

A bio (ökológiai) élelmiszerek termesztésének különleges szabályai vannak, az alkalmazható növényvédő szerek köre korlátozott. Időnként a bio élelmiszerekben is találunk növényvédő-szermaradékot az ellenőrzések során.

Megbetegszem, ha szermaradékot tartalmazó élelmiszert fogyasztottam?

Ez attól függ, hogy az elfogyasztott termék milyen és mennyi növényvédő szermaradékot tartalmazott, mennyit fogyasztott belőle és ki (életkor, testsúly, fejlettség stb.)

fogyasztotta. Minden egyes engedélyezett szerre megadják azt a mennyiséget, amelyet az életünk során – akár naponta – elfogyasztva sem betegednénk meg (megengedhető napi bevitel), valamint azt az értéket, amely egyszeri alkalommal történő, nagy mennyiségű zöldség, gyümölcs fogyasztás esetén sem okozhat egészségkárosodásra utaló tüneteket (ún. akut referencia dózis).

Ezeket az értékeket sokszoros, általában százszoros biztonsági faktor beépítésével állapítják meg. Növényvédő szerek esetén a határérték (MRL) nem azonos az egészségügyi korláttal. Tehát ha esetenként a határérték kismértékben meghaladó szermaradékot tartalmazó terméket fogyasztunk, az még nem kockáztatja az egészséget.

Mire ügyeljek vásárláskor?

A zöldséget, gyümölcsöt mindig megbízható helyről (üzletben, piacon) szerezzük be! Ne vásároljunk ellenőrizetlen helyen, alkalmi árustól. Gyanakodjunk, ha egy árut az utcán, aluljáróban illegális árusok kínálnak.